

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсів підвищення кваліфікації вчителів
образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В.С. Курило
(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
вводиться в дію з 1 січня 2021 р.

Ректор _____ С.В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

Старобільськ – 2020

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
вчителів образотворчого мистецтва
затверджено
на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-
прикладного мистецтва
Протокол № 11 від 30.10.2020 р.

Завідувач кафедри

Дігтяр Н.М.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва у складі:

1. **Дігтяр Наталія Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (e-mail: natadigtar@gmail.com).
2. **Ароян Артур Саргісович**, кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (e-mail: arbolite@ukr.net).
3. **Коршунов Дмитро Олександрович**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва (e-mail: dmitry-71@live.ru)

Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

Мета програми:

вдосконалення освітнього рівня та професійної підготовки вчителів образотворчого мистецтва внаслідок поглиблення, розширення та оновлення загальнонаукових та спеціальних знань та вмінь; приведення їх у відповідність з потребами та вимогами суспільства на сучасному етапі соціально-економічного розвитку українського суспільства та інтегративних процесів у всесвітньому освітянському просторі.

Завдання:

- поглиблення та вдосконалення філософсько-методологічних знань щодо ролі інформації та ІКТ в освіті, науці, суспільстві, визначення закономірностей й проблем розвитку та становлення інформаційного суспільства; ознайомлення з позитивними і негативними аспектами використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті;
- удосконалення загальної педагогічної підготовки як основи професійної компетентності педагогічних працівників, фахових знань і вмінь, необхідних для реалізації сучасного змісту загальної освіти;
- удосконалення психологічної підготовки, яка передбачає оволодіння мінімумом знань та вмінь загальної, вікової та педагогічної психології;
- вдосконалення предметних знань і вмінь з сучасних проблем галузі;
- методична підготовка, яка передбачає оволодіння сучасними методами викладання предмету, ефективними традиційними й інноваційними педагогічними технологіями;
- ознайомлення з освітньою політикою держави щодо впровадження ІКТ та розуміння її основних положень, вимог;
- розвиток умінь використання новітніх освітніх та інформаційно-комунікативних технологій;
- удосконалення знань і вмінь щодо оцінювання навчальної діяльності учнів, розробки критеріїв та інструментів оцінювання, запровадження формульованого оцінювання;
- вдосконалення навичок рефлексії та самоосвітньої діяльності засобами сучасних ІКТ; формування потреб у постійній самоосвітній діяльності;
- підвищення загальнокультурного рівня.

Програмні результати навчання

Знання:

- сучасних тенденцій розвитку освіти, мистецької освіти зокрема;
- методики викладання образотворчого мистецтва, щодо створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню особистості;
- інноваційних методик та технологій у роботі у відповідних художніх матеріалах;
- формотворчих мистецьких засобів як відображення історичних, соціокультурних,

економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

Уміння:

- застосовувати на практиці інновації в методиці викладання образотворчого мистецтва;
- розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлювати власну національну ідентичність як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;
- орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства;
- планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва відповідно до потреб і запитів освітнього простору;
- працювати в умовах інклюзивної освіти.

Комунікація:

- володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності;
- здатність до організації колективної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності, до реалізації комплексних освітніх проєктів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
- уміння надавати професійні знання учням.

Автономія і відповідальність:

- знання принципів управління персоналом та ресурсами, основних підходів до прийняття рішень;
- здатність вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності;
- здатність створювати рівноправне і справедливе виробниче середовище, що сприяє об'єднанню всіх учасників процесу.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Сучасне образотворче мистецтво (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Напрями сучасного образотворчого мистецтва	12	2	2	8
2	Українське образотворче мистецтво в контексті соціокультурного аналізу	10	2	2	6
3	Сучасні технології в образотворчому мистецтві	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 1		30	4	4	22
Модуль 2. Актуальні питання освітнього процесу в умовах змін в освіті (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Сучасні тенденції розвитку освіти	10	-	-	8
2	Якість та варіативність програм та підручників як умова впровадження Державного стандарту	12	2	2	8
3	Освіта в умовах карантину	8	2	2	6
Загальна кількість годин модуля 2		30	4	4	22
Модуль 3. Методика викладання образотворчого мистецтва (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Нова українська школа: соціально-громадянські виміри	10	-	-	6
2	Особливості змісту та впровадження освітньої	10	2	2	8

	галузі «Образотворче мистецтво»				
3	Сучасні методики викладання образотворчого мистецтва	10	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 3		30	4	4	22
Модуль 4. Інформаційно-цифрові технології в освітній галузі « Образотворче мистецтво» (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Медіаграмотність вчителя образотворчого мистецтва	10	2	2	8
2	Безпека в мережах Інтернету	10	2	2	6
3	Хмарні технології в освіті	10	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 4		30	4	4	22
Модуль 5. Викладання образотворчого мистецтва в умовах інклюзивної освіти(1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Реалізація інклюзивного навчання в закладах освіти	8	2	2	6
2	Освітня галузь «Образотворче мистецтво» в умовах інклюзивної освіти	10	2	2	8
3	Психологічні особливості дітей з особливими потребами	12	-	-	6
Загальна кількість годин модуля 5		30	4	4	22
Загальна кількість годин освітньої програми		150	20	20	110

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проекту, по завершенню курсів видається документа встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ З ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Модуль 1. Сучасне образотворче мистецтво

1. Основні тенденції розвитку образотворчого мистецтва
2. Сучасне українське образотворче мистецтво: світовий контекст.
3. Сильові напрями сучасного образотворчого мистецтва.
4. Традиції та сучасність українського образотворчого мистецтва.
5. Дизайн освіта в Україні.
6. Проблеми мистецької освіти в Україні.
7. *Написання творчої роботи або проекту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 2. Актуальні питання освітнього процесу в умовах змін в освіті

1. Реалізація компетентнісного підходу до навчання та виховання учнів.
2. Особливості індивідуалізації та диференціації навчання у сучасній школі.
3. Сучасні підходи до проблеми розвитку творчих здібностей учнів.
4. Ігрова педагогічна ситуація як умова створення оптимістичного клімату в учнівському колективі.
5. Динаміка засобів і форм взаємодії педагогів і учнів в педагогіці співробітництва.

6. Розвиток творчих здібностей учнів засобами мистецтва. Роль наочних посібників для досягнення навчальної мети при вивченні нового матеріалу з образотворчого мистецтва
7. Нова українська школа: виклики сьогодення.
8. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 3. Методика викладання образотворчого мистецтва

1. Особливості використання проблемного навчання на уроках образотворчого мистецтва у сучасній школі.
2. Інтерактивне спілкування вчителя та учня на уроках образотворчого мистецтва у навчально-виховному процесі школи.
3. Сучасна парадигма освіти та інноваційні завдання вчителя образотворчого мистецтва.
4. Виховання національної самосвідомості на уроках образотворчого мистецтва.
5. Нестандартні уроки з образотворчого мистецтва та особливості їх проведення.
6. Формування інтересу учнів до образотворчого мистецтва шляхом використання ігор на уроках та в позакласній роботі в початковій школі.
7. Використання індивідуальних, групових та колективних форм роботи з учнями при диференційованому навчанні образотворчого мистецтва.
8. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 4. Інформаційно-цифрові технології в освітній галузі « Образотворче мистецтво»

1. Використання нових інформаційних технологій під час вивчення образотворчого мистецтва.
2. Розвиток пізнавальних інтересів школярів на уроках образотворчого мистецтва у процесі медіаосвіти.
3. Інтерактивні засоби навчання на уроках образотворчого мистецтва.
4. Проблеми використання ІКТ у процесі навчання на уроках художньої культури.
5. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності на уроках образотворчого мистецтва.
6. Електронні освітні ресурси на уроках образотворчого мистецтва.
7. Медіаграмотність сучасного вчителя образотворчого мистецтва.
8. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 5. Викладання образотворчого мистецтва в умовах інклюзивної освіти.

1. Психологія та сутність творчості.
2. Інклюзія мистецької освіти: виклики, перспективи, практики.
3. Види, методики, практики арт-терапії.
4. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Рекомендована література

1. Агеева И. Д. Занимательные материалы по изобразительному искусству : методическое пособие / И. Д. Агеева. – М. : ТЦ СФЕРА, 2008. – 160 с.

2. Андреев В. И. Педагогика творческого саморазвития : Инновационный курс [учебное пособие для вузов] / В. И. Андреев. – Казань : Изд-во КГУ, 1996. – 567 с.
3. Бакушинский А. В. Художественное творчество и воспитание / А. В. Бакушинский. – М., 1925. – 240 с.
4. Белькевич Д. Арт-Каток или Цифрами по творческому самолюбию. Арсен Савадов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://artukraine.com.ua/a/art-katok-ili-ciframi-po-tvorcheskomusamolyubiyu-arsen-savadov/>.
5. В Україні створено нову освітню платформу Open Data Science <https://ckp.in.ua/events/18768>.
6. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К., 1997. – 376 с.
7. Грошенко І.А. Про ступінь готовності учнів допоміжної школи до образотворчої діяльності // Дефектологія. - 1970. - № 6. - С. 35-41.
8. Григор'єва Г.Г. Зображувальна діяльність дошкільнят. - М.: Академія, 1999.
9. Дарінській В.М. Вплив особистісних оцінок і емоційного стану дитини на розкриття його творчого потенціалу та розвиток здібностей. // Сімейна психологія й сімейна терапія. - 2007. - № 1.
10. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392) / Сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://mon.gov.ua/content/Osvita/post-derzhstan-\(1\).pdf](http://mon.gov.ua/content/Osvita/post-derzhstan-(1).pdf)
11. Джола Д. М. Теорія і методика естетичного виховання школярів : [навчально-метод. посібник] / Д. М. Джола, А. Б. Щербо. – К. : ІЗМН, 1998. – 390 с.
12. Доронова Т.Н. Розвиток дітей в образотворчій діяльності. // Дитина в дитячому саду. - 2005. - №1.
13. Демшина А. Ю. Визуальные искусства в ситуации глобализации культуры: институциональный аспект/ А.Ю. Демшина [Электронный ресурс]. – Режим доступа :http://fictionbook.ru/author/a_yu_demshina/vizualnyie_iskusstva.
14. Джонсон Г. Секреты цифровой печати : пер. с англ. /Джонсон Г. – М. : Изд. дом "Вильяис", 2005. – 416 с.
15. Эскотт Р. Интерактивное искусство: на пороге постбиологической культуры [Электронный ресурс]/Эскотт Р. – Режим доступа: <http://biomediale.nccs-kaliningrad.ru/?blang=ru&author=ascott>. <https://futurenow.com.ua/hmarni-tehnologiyi-v-osviti>-Хмарні технології в освіті [Электронный ресурс]. – Режим доступа: pryklady-ta-perevagy/
16. Ерохин С. В. Эстетика цифрового компьютерного изобразительного искусства : автореф. дис. – М., 2010 [Электронный ресурс] /Ерохин С. В. – Режим доступа: <http://www.disscat.com/content/estetika-tsifrovogokompyuternogo-izobrazitel'nogo-iskusstva>.
17. Жук О., Любиш-Кірдей І. Лот на біс / О. Жук, І. Любиш-Кірдей // Україна молода. – 21.05.09.

18. Исупов Л. Веб-дизайн: необычное искусство [Электронный ресурс] /Исупов Л. – Режим доступа: http://www.solus.ru/articles_104.html.
19. Кузин В. С. Изобразительное искусство и методика его преподавания в начальных классах / В. С. Кузин. – М.: Просвещение, 1984. – 319 с.
20. Калиновська К. Артилерія цін / К. Калиновська // Український тиждень [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://tyzhden.ua/Publication/4336>.
21. Картина художника Анатолия Криволапа «Конь. Вечер» была продана за \$186 200 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://kp.ua/life/401518-kartyna-khudozhnyka-anatoliyakryvolapa-kon-vecher-byla-prodana-za-186-200>.
22. Картину украинца Криволапа продали за рекордные \$ 186 тысяч [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/ukraine_in_russian/2013/07/130701_ru_s_kryvolap_painting_record_sold.
23. Кирсанов Д. Веб-дизайн; пер. с англ. / Кирсанов Д. – СПб. : Символ-Плюс, 2004. – 376 с.
24. Крутоус В. П. Путь к прекрасному: (Об эстетическом идеале) / В. П. Крутоус. – М. : Просвещение, 1989. – 192 с.
25. Культура, опыт, воображение развивающейся личности в художественном образовании. Сборник научных трудов и материалов научно-практической конференции. Серия : «Художественная культура и образование». Выпуск II. – М., 2008. – 298 с.
26. Мамченкова О. 25 сміливих. Найкращі українські художники продемонстрували свої роботи на престижному виставковому майданчику Лондона [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://ua.korrespondent.net/showbiz/3202746-korrespondent-25-smilyvykhnaikraschi-ukrainski-khudozhnyky-prodemonstruvaly-svoi-roboty-naprestyzhnomu-vystavkovomu-maidanchyku-londona>.
27. Нетребчук Л. Використання «хмарних технологій» у викладанні дисциплін: переваги та недоліки. Smart-освіта: ресурси та перспективи: матеріали Міжнар.наук.-метод. конф.(Київ, 16-17 жовтня 2014 р.): тези доповідей. –К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т,2014.- С.83-85.
28. Неменский Б. Н. Мудрость красоты / Б. М. Неменский. – М., 1987. – 255 с.
29. Нильсен Я. Веб-дизайн; пер. с англ. /Нильсен Я. – СПб. : Символ-Плюс, 2003. – 512 с.
30. Образотворче мистецтво // Програми середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи. – К.: Радянська школа, 1986. – С. 139–186.
31. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва : теорія і методика викладання мистецьких дисциплін : [навч. посіб.] / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 272 с.
32. Парнах М. Уроки изобразительного искусства // Искусство в школе. – 2001. – № 3. – С. 57–60.
33. Пічкур М. О. Педагогічне керування формуванням художнього сприйняття школярів / М. О. Пічкур // Мистецтво та освіта, 2003. – № 4. – С. 14–19.

34. Петрушин В. И. Психология и педагогика художественного творчества: Учебное пособие для вузов / В. И. Петрушин. – М. : Академический проспект, Гаудеамус, 2008. – 490 с. Бакушинский А.В. Художня творчість і виховання. - М., 1999.
35. Райнальд Шумахер: «Сегодня особый шик – заполучить украинского художника». 7.04.2014. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://artukraine.com.ua>.
36. Ростовцев Н. Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка / Н. Н. Ростовцев. – М.: Изобраз. искусство, 1983. – 288 с.
37. Рудницька О. П. Педагогіка: Загальна та мистецька / О. П. Рудницька. – К., 2002. – 270 с.
38. Сидоренко В. Венеціанське Бієнале і проблеми сучасного мистецтва в Україні / Сидоренко В. // Сучасне мистецтво. – К. – 2004. – Вип. 1.
39. Соловьев А. Искусство Украины 90-х (Рефлексии). Украинское искусство и «общая схема» // Художественный журнал. – 1999. – № 28–29. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.guelman.ru/xz/362/xx28/x28015.htm>.
40. Соловьев А., Ложкина А. История украинского современного искусства: 1990-й – середина 1992 гг. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.artinua.com>.
41. Сом-Сердюкова О. Венеціанське бієнале та український контекст / Сом-Сердюкова О. // Сучасне мистецтво. – К., 2005. – Вип. 2.
42. Статьи про виджеинг. Видео Арт. Искусство наступившего будущего [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.malbred.com/stati-pro-vidzheing/video-art.-iskusstvo-nastupivshego-buduschego.html>.
43. Шевнюк О. Л. Формування художньо-естетичного досвіду майбутніх вчителів: Дис. ... канд. пед. наук / О. Л. Шевнюк. – К., 1995. – 202 с.
44. Успенский А. Живопись в контексте постмодернизма. Южнорусская волна из коллекции ГРМ (дар Марата Гельмана) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://maratguelman.livejournal.com/944880.html>.
45. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» №926/2010 від 30.09.10
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/926/2010?test=kqnMfw.ACKOIB8TQZiRC1Oj2HI4Ocs80msh8Ie6>.
46. Хміль Н.А. Зарубіжний і вітчизняний досвід інтеграції хмарних технологій у педагогічний процес вищого навчального закладу. Інформаційні технології і засоби навчання. 2015. Том 50. №6. С. 128-138.
47. Цифровий живопис – комп'ютерна мишка замість пензля?
<http://artarea.com.ua/tsifroviy-zhivopiskompyuterna-mishka-zamist-penzlya>.
48. Яринич С. Дилеры легальные и реальные / Яринич С. // Антиквар. – 2013. – № 1–2.